

Nr 485.

Av herr **Dahlgren m. fl.**, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 92, med förslag till lag angående utsträckt tillämpning av lagen den 15 december 1939 (856) om utbetalande av krigsriskersättning till sjömän.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 92 föreslås, att lagen av den 15 december 1939 om utbetalandet av krigsriskersättning till sjömän skall gälla krigsriskersättning som belöper å tiden till och med den 30 juni 1946.

Som motiv angavs vid lagens tillkomst nödvändigheten av att förhindra möjligheten för sjöfolk att »slå sig lösa» eller göra sig »en glad kväll» när de nått hamn. Man ville »motverka de sociala olägenheter som kunna följa av att sjömännen komma att disponera över en inkomst som är betydligt högre än den normala hyran».

Under debatten vid lagens tillkomst framhölls från samma lags förespråkare bl. a.:

»Man har velat hjälpa de svaga naturerna, så att de icke skulle komma att falla offer för spekulationer från personer, vilka söka draga ned sjömanskåren i socialt avseende och i andra hänseenden.»

Erfarenheten under lagens verksamhetstid har visat att man nått raka motsatsen. Lagstiftningen har tvärt om fört till att hänsynslösa profitörer ockra på att sjöfolket inte fritt får förfoga över intjänt lön. Dessa profitörer ha utnyttjat sjöfolk som varit i behov, men av lagen hindrats att ta ut sina intjänta löner, till att mot fullmakt lämna dem förskott och därvid betingat sig ockerräntor.

Förmyndarlagen har alltså medverkat till att sjöfolk kommit i ockrars händer.

Man tog vid lagens genomförande ingen hänsyn till sjöfolkets uppfattning i denna fråga, utan berövade dem rätten att själva bestämma över den inkomst de erhöilo i utbyte för att i många fall med livet som insats medverka i folkförsörjningen. Det förhållandet att enstaka sjömän misskötte sig togs som intäkt för en undantagslagstiftning, som drabbade hela kåren. Det var ett dåligt tack till en arbetargrupp, som gjort en så betydelsefull insats på den svenska folkförsörjnings område.

Att lagen redan från början var ett missgrepp bevisas bäst genom de »uppmjukningar» som senare vid olika tillfällen måst företagas. Nu bör steget tagas fullt ut för att avveckla denna antidemokratiska lag. Sjöfolket, som i sitt lika hårda som samhällsnyttiga arbete fått ge så tunga offer i sin solidaritet med landet och folket, har all rätt att begära lagens slopande, så att de själva utan några inskränkningar fritt få förfoga över sina arbetsinkomster.

I anslutning till vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 92.

Stockholm den 12 mars 1945.

Gunnar Dahlgren.

Harald Johanson.

Set Persson.

Gunnar Adolfsson.

Helmer Holmberg.